

ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАВДЫ СІОУЗА ПІСЬМЕНІКАЎ БССР

№ 33 (1255)

Серада, 23 красавіка 1958 года

Цана 40 кап.

Сонца нашай Праўды

Заліваюць ракі і азёры,
Крышайці яршны высачыныя гор,
Берагі мяняюць акіяны, моры
І святло мяняецца далякіх зор.

Толькі ён, навекі дарагі нам,
Нам Ільіч, у ранні й позні час,
Будзе сонцам нам свяціць насьмяна,
Будзе праўдай названнем для нас.

С. ШУШКЕВІЧ

ЛЕНІНІЗМ — НЕПЕРАМОЖНЫ СЦЯГ БАРАЦЬБЫ ЗА ТРЫУМФ КАМУНІЗМА

Даклад таварыша П. М. Паспелава на ўрачыстым пасяджэнні ў Маскве, прысвечаным 88-й гадавіне з дня нараджэння Ул. І. Леніна

Таварышы! Сёння савецкі народ і працоўныя ўсяго свету адзначаюць 88-ю гадавіну з дня нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна, гена рэвалюцыі, вядомага настаўніка і друга працоўнага чалавечства. Ленін заснаваў, вырабіў і загартаваў Камуністычную партыю — гераічны авангард рабочага класа нашай краіны. Пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі на чале з Леніным была здзейсненая Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя і створана першая ў свеце сацыялістычная дзяржава рабочых і сялян — Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік.

Ленін правярнула бачны шлях рэвалюцыі: прымяняючы навуковы марксісцкі аналіз стасункаў класавых сілаў і асаблівасці кожнага гістарычнага моманту, Ленін вынаходзіў стратэгію і тактыку партыі. Ленін працаваў, куды, у якім напрамку будзе ісці народ, сотні мільянаў людзей, што абуджаюцца да рэвалюцыйнай барацьбы, працягваючы будучы лёс чалавечства. Ленін укаваў, што ў свой час прыздзе ў рух супраць імперыялізму большасць насельніцтва зямлі і што ў гэтым сэнсе канчаткова перамога сацыялізму цалкам і безумоўна забяспечана.

Ленін быў непрымырым у адносінах да апаратуры, да рэвізіяністаў марксізма, да людзей, якія адступалі ад прынцыпаў марксізма, ад класовага, пралетарскага пункту гледжання і палітыкі. Адначасна з найвышэйшай прынцыповацю Ленін спалучаў выдатную гібкасць палітыкі, тактыкі. Ленін гаварыў, што ворагі неадрама праймаць большыя «двордакменныя» да іх перадачы, наўсуперыць у прынцыповых пытаннях. Але большыя ніколі не былі «двордакменны», ім не ўдасца акадэмічна думкі. Камуністычная партыя ўмеа і ўмеа ўлічыць змяненні гістарычнай абстаноўкі, новыя канкрэтныя ўмовы, якія ўзнікаюць у працэсе існавання і развіцця партыі.

У ўмовах новай эпохі, эпохі імперыялізму і пралетарскіх рэвалюцый, Ленін глыбока развіў вучэнне марксізма, убагачыў яго новымі, важнейшымі вывадамі і палажэннямі, распрацаваў тэорыю сацыялістычнай рэвалюцыі, пабудовы сацыялізму і камунізму.

Ленін даў найвышэйшы ўзровень навуковага, тэарэтычнага абгульчэння рэвалюцыйнага вопыту мільянаў мас працоўных, умелы абшарца на вопыт мас, на іх ініцыятыву ў пабудове новага, сацыялістычнага жыцця.

Ленінізм — вечна жывое, жывеццавядучае і развіваючае вучэнне аб рэвалюцыйным пераўтварэнні свету. Ленінская тэорыя сацыялістычнай рэвалюцыі і пабудовы сацыялістычнага грамадства адзначае найвышэйшым перамогай. Сёння ідэя марксізма-ленінізма авалодаў ўжо многімі сотнямі мільянаў людзей і стала гіганцкай матэрыяльнай сілай, вядомай і ўраўнаважанай сілай гісторыі. Вялікімі спробамі абаронаў і прыхільнаў памагачаў сацыялізму падаваць абодва абы хто бы аслабіць урастанчы ўплыў ідэі марксізма-ленінізма.

Вучэнне ленінізма жыве і перамагае; яго творца прымяняюць і развіваюць нашы партыі, усёй вядомай, адзінай бранцай саміх камуністычных і рабочых партыяў.

Вернасць вялікаму спату ленінізма, сцягу пралетарскага інтэрнацыяналізма — крыніца сілы сацыялізму і вяртання адно пераможнага нашай сусветна-гістарычнай справы!

1. Перамога Ленінскай тэорыі сацыялістычнай рэвалюцыі і будаўніцтва камунізму

Вучэнне марксізма-ленінізма з'яўляецца ідэалагічнай рабочага класа, які ўсвядоміў сваю гістарычную місію знішчэння акаспуацыі чалавечых чалавек, стварэння новага грамадства, свабоднага ад сацыяльнай і нацыянальнага прыгнёту, грамадства, якое не ведае крысаў і войнаў, у якім будзе ажыццэўлена вольная камуністычная прынцып — «ад кожнага па яго здольнасцях, кожнаму па яго патрэбнасцях».

Маркскі адрыві эканамічныя законы ўзнікнення, развіцця і рэбелі камуністычнага грамадства, укаваў на вялікую гістарычную місію пралетарыята, як магільніцы імперыялізму. Ленін раскрыў законы развіцця і рэбелі камунізму на яго апошняй, імперыялістычнай стадыі. Ленін укаваў, што на гэтай вышэйшай стадыі развіцця камунізму аб'ектыўна падрыхтаваны матэрыяльны, тэхнічны праддэкаў для пераходу да сацыялістычнага грамадства. У той жа час імперыялізм адзначае нястрыманы маршарухаванне і разбурэнне прадукцыйных сілаў, гібель многіх дзесяткаў мільянаў людзей у войнах, якія працягваюцца грамадскай сістэмай імперыялізму, імкненнем камуністычных манопаліяў да вышэйшага прыбытку, да сусветнага панавання.

Ленін адрыві закон нераўнамернасці эканамічнага і палітычнага развіцця камунізму ў эпоху імперыялізму. Паводле гэтага закона адны камуністычныя краіны развіваюцца хутчэй, чым другія; абшарства шаленя канкурэнцыі паміж рознымі групамі камуністычных манопаліяў; унікае імкненне да перадачы саву, абыякавага войнаў, парожаных імперыялізмам. Гэтыя войны, якія яснаць гібелі і разарэнне дзесяткаў мільянаў людзей, прыносяць аднак, убагачэнне камуністычным манопаліяў, што нажываюцца на вайне. Разам з тым аб'ектыўным вынікам і пераходзіць да другой сусветнай вайны з'яўляецца тое, што яны аслабілі агонь фронт сусветнай сістэмы імперыялізму, яшчэ больш абшарстві ўсе ўнутраныя супрацьпачы імперыялізму, стварылі магчымасць працы фронт імперыялізму у найбольш слабых звеннях. З аслаблення імперыялізма ўнікае магчымасць перамогі сацыялізму перапатчкова ў вярхоўні або нават у адной асобна ўзятай краіне.

У 1917 годзе найбольш слабым звязком у сістэме імперыялізму была Расія. Перамога Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі з'яўляецца бліскучым пацвярджэннем Ленінскай тэорыі сацыялістычнай рэвалюцыі, вядомай падзвігам рэвалюцыйных рабочых і сялян Расіі, здзейсненым пад кіраўніцтвам Леніна і Ленінскай партыі.

«...Мы маем права гаварыцца і мы ганарымся тым, — гаварыў Уладзімір Ільіч, — што на нашу долю выпала ішчасце памочі пабудову савецкай дзяржавы, памочі гэтым новым эпоху сусветнай гісторыі» (Ул. І. Ленін, Творы, том 33, стар. 32—33).

Расія была самым слабым звязком у ланцугу сусветнага імперыялізму. Але Расія была самым моцным звязком у ланцугу сусветнага фронт рэвалюцыйнага пралетарыята. Ішчэ ў пачатку XX стагоддзя прыто рэвалюцыйнага руху перамясціўся ў Расію. Першая руская рэвалюцыя паставіла аб'ектыўна, ходам гісторыі гераічна-

ны рабочы клас Расіі ў авангардзе ўсяго міжнароднага рэвалюцыйнага руху. У Заходняй Еўропе ў рабочы рух запянаў рэфармізм, таму ён аказаўся ідэяна аслабленым, палітычна разбурэнным.

У пераходны момант і здзяйснення Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі Ленінская партыя здолела аб'яднаць у адзін агонь магутны рэвалюцыйны паток розных рэвалюцыйных рухаў: сацыялістычны рух пралетарыята за ўстаўленне Савецкай ўлады; агоньнамакратычны рух за мір супраць імперыялізму; рэвалюцыйна-макратычны рух сялянства за зямлю; нацыянальна-вызваленчы рух народаў Расіі. Зліцц гэтых розных патокаў у адзін агонь гіганцкі рэвалюцыйны паток хутка вырашыла лёс камунізму ў Расіі.

Вялікая сацыялістычная рэвалюцыя ў Кастрычніку 1917 года была ў першыя месяцы свайго развіцця самай бліскучай рэвалюцыяй. Гэта сведчыла аб сіле пралетарскай рэвалюцыі і аб найвышэйшай гуманнасці пралетарыята.

І гэтыя тады, калі звернутыя эканамічна-татарскія класы пры падтрымцы сусветнага імперыялізму арганізавалі контррэвалюцыйныя межы супраць Савецкай ўлады, перайшлі да тэору, збойстваў, выбухаў, калі быў арганізаваны імперыялістамі «пачаток 14 дзяржаў» з мэтай аднаўлення ўлады камуністаў і памешчыкаў у нашай краіне, разарванне жорстка грамадзянскай вайны і вызваленчага, рэвалюцыйнага, патрыятычнага вайна супраць інтэрвентаў. Вынікі гэтай вайны вырашыла сапраўдны рэвалюцыйная воля і небылая энергія гераічнага народа, кіруемага Ленінскай партыяй камуністаў, які не жадаў вяртацца да старога.

Калі стала зразумела, што задушыць вольна і слав Савецкую рэспубліку не ўдасца, імперыялісты паставілі стаўку на максімальнае разарэнне нашай краіны. Ленін у 1923 годзе статыстычным чынам характарызаваў гэты вяртаны план камуністычных дзяржаў: «...калі мы не знішчым рэвалюцыйнага ладу ў Расіі, то, ва ўсім разе, мы атрудзім ішо развіццё да сацыялізму. — так, прыкладна, развіццё гэтай дзяржавы... У выніку яны атрымаць паўрапашэнне сваёй задачы. Яны не энергія наша ладу, створанага рэвалюцыяй, але яны і не даў яны магчымасці зрабіць зараж такі крок уперад, які апраўдаў бы праддэкаў сацыялістаў, які даў бы ім магчымасць з вольнага хуткасцю развіццё прадукцыйных сілаў, развіццё тэа магчымасці, якія складаліся б у сацыялізм, дакаваць усякіма і кожнаму наглядна, уварчці, што сацыялізм тоіць у сабе гіганцкія сілы і што чалавечтва перайшоў папер да новай стадыі развіцця, якая нясе нязвычайна бліскучыя магчымасці» (Ул. І. Ленін, Творы, том 33, стар. 456).

Не менш які 7—8 год даўнося нам патраціць, каб аднавіць даўняны ўзровень гаспадаркі, а затым, у галы пачтодак, гіганцкімі крокамі рушыць лаганіч-ішчы, перадаваў у тэхніка-эканамічных адносінах краіны.

Найвышэйшай цяжкасці барацьбы з разбурэння парожанай імперыялістычнай вольнай і інтэрвенцыяй, які прышося пера-

адоўваць нашай краіне ў першыя гады Савецкай ўлады, шырока вымарысталі прыслужнікі і абаронцы камунізму, рэфармісты і рэвізіяністы ўсіх масцей. Пасля сканчэння першай сусветнай вайны становіцца камунізму ў Еўропе было вельмі няўстойлівым. Значная частка рабочага класа і ўсіх працоўных камуністычных краін разумела адказаць імперыялістычнаму ураду за сусветную вольну і насянаеную разбурэння. Адбыліся магутныя рэвалюцыйныя рухі ў Венгрыі, Германіі, Польшчы, Югаславіі, Балгарыі, Фінляндыі, Аўстрыі і ішчы краінах. Але рэфармісты і рэвізіяністы марксізма зрабілі ўсё, каб вырастаць тонуць камуністычны карабел. Правыя германскія сацыял-дамакраты прама самкнулі з вільгельмскамі афіцэрамі і генераламі, дапамагаючы падаўляць рэвалюцыю ў Германіі. Рэфармісты запалохвалі пралетарыят Заходняй Еўропы «выдаткамі рэвалюцыі», даказвалі, што можна «навашыць» камунізм, што шляхам мірнай эвалюцыі камунізму можна прысціць да сацыялізму.

Іны надобрасумленныя выкарыстоўвалі цяжкасці, разбурэння, з якіх гераічна амагліся рабочыя і сяляне Расіі, яны алосна ўмоўчалі, што ўсе гэтыя цяжкасці з'яўляюцца перш за ўсё вынікамі войнаў і інтэрвенцыяў, а не рэвалюцыі. Рэфармісты накітавалі Каўнцкага звароты да захадзеўрапейскіх рабочых з наступнымі прыкладамі разважаннямі: «Паглядзіце на Савецкую Расію: бачыце, да якіх вольнарых ахвар і яснаць, да якіх разбурэння вядзе рэвалюцыя. Ці не лепш захавць камунізм, урастаць у сацыялізм. Да сацыялізму ж можна прысціць і шляхам эвалюцыі, без рэвалюцыі, без рэвалюцыйнай барацьбы і палітычнага панавання рабочага класа».

Адна гісторыя паказала, што «выдаткі» захавання камунізму аказаліся значна большымі, чым цяжкасці пралетарскай рэвалюцыі, якімі запалохвалі рабочы клас рэвізіяністы марксізма і ўсялякія рэфармісты прыслужнікі камунізму. Замест «макратызацыі» камунізму імперыялізм парадзіў такое крывавае і пачварнае дзеянне, як фашызм. Калі б рэвалюцыя перамагла і ўстаўлялася ў некаторыя прамысловыя краіны Еўропы ў 20-х гадах, калі ў іх была рэвалюцыйная сітуацыя, не было б фашызма, не было б другой сусветнай вайны, якая прынесла чалавечтву лямбена больш бедстваў і ахвар, чым першая сусветная вольна.

Другая сусветная вольна, таксама як і першая, унікала ў выніку супрацьпачы сусветнай сістэмы імперыялізму. Буйнейшыя камуністычныя дзяржавы — Англія, Злучаныя Штаты Амерыкі — у свой час атрымаў дапамагаў ўзброеным фашызмам Германіі, цынічна ралічыўшы накіраваць гідраўскаю агонь на Усход, супраць першай у свеце краіны сацыялізму, ралічыўшы на фашызм у якасці «надаўляга вартвога Еўропы супраць камуністычнай небяспекі». Але гэты «надаўляны вартво» паўвурнуў перш за ўсё супраць тых, хто яго ўзброў. Імяцкі фашызм заляваў амаль усю кантынентальную Еўропу, прыбсе неймавернага бедствы і пакуты народам Еўропы. І гэты вядомай магутнасці і гераізм краіны сацыялізму, мудары і дальнабачныя Ленінскай палітыка чалавечтву ад парозы поўнага фашызма, а затым, разам са сваімі саюзнікамі па антыгітлераўскай кааліцыі Савецкай Саюз разграміў імяцкі фашызм і японскі імперыялізм. Савецкі народ панёс цяжкія ахвары і страты ў Вялікай Айчыннай вольне. Толькі агоньна матэрыяльныя страты, вольнае расходу і страта даходаў за гады Айчыннай вольны складалі вольна суму ў 2569 мільярадаў рублёў. Гэта раўнялася б 485 мільярадам долараў. Ідзі як паводле падлікаў некаторых амерыканскіх эканамістаў усё нацыянальнае багацце Злучаных Штатаў Амерыкі складала ў 1949 годзе 898 мільярадаў долараў. Калі б гэтыя вольнары ерокі былі накіраваны на мірнае будаўніцтва, наша краіна блізка падыходзіла б ужо цяпер да Злучаных Штатаў Амерыкі па ўзроўню вытворчасці вольна-нейшых галяў прамысловасці.

Любая камуністычная краіна, панёшы такіх цяжкіх страты, не магла б паддзіцца на працягу многіх дзесяцігоддзяў. І гэты Савецкі Саюз, дзякуючы перамагам сацыялістычнага грамадскага ладу, плавнай сістэме гаспадаркі, жыццёвай заікаўленасці працоўных ва ўзлыме народнай гаспадаркі, не толькі аднавіў усё разбуранае, але і далёка пайшоў наперад у параўнанні з даўняным перыядам. Праваліліся вольныя ворагаў сацыялізму, што падоўга будзе затрымана развіццё Савецкага Саюза да камунізму, што гэтым будзе аслаблена прыгальнага сіла ідэі сацыялізму і камунізму.

Сёння, бадай, ужо не знойдзецца ў буржуазных краінах эканаміста ці палітыка, які стаў бы адмаўляць гіганцкія поспехі першай у свеце краіны сацыялізму за 40 год існавання. Даўно мінула тая часы, калі буржуазныя літаратары вядвалі Леніна «крамлёўскім лугуценнікам», калі ўсё буржуазныя друк у пачатку 30-х гадоў праказваў праваў першай пачтодак. Пасля перамогі Савецкага Саюза над фашызмам, якая была завалвана вядлікім ге-

раізмам савецкага народа, што абшарстві на індустрыяльную магутнасць нашай краіны, створаную ў гады першых пачтодак, на жаласны лад, — перад усім светам была прадаманстварана цудоўнага сіла сацыялістычнага грамадскага ладу. Два савецкія штучныя спадарожнікі Зямлі, што першымі ўзляцелі ў космас і адкрылі новую эру ў гісторыі пакарання чалавекам прыроды, з вольна сапраўднай перамогай сацыялістычнай навуцы і сацыялістычнай тэхнікі, якія наглядна і пераканаўча даказалі іх перавагу перад камуністычнай навукай і тэхнікай.

Ленін ішчэ тады, калі наша краіна рабала першая крок ў справе гаспадарскага аднаўлення пасля перамогі над інтэрвентамі і белгавардзейцамі, уварчлена прадказваў:

«Мы і даб'ёмся таго, каб дагнаць ішчы дзяржавы з такой хуткасцю, аб якой яны і не марылі».

Ленін гаварыў далей:

«Мы навучымся разумець, што азначае тэрмін... У фантастычную хуткасць якіх бы там ні было перамаем у нас ніхто не паверыць, але затое ў хуткасць сапраўдную, у хуткасць, у параўнанні з лобым перыядам гістарычнага развіцця, узятым, як ён быў, — у такую хуткасць, калі рух кіруецца сапраўды рэвалюцыйнай партыяй, у такую хуткасць мы перым у такой хуткасці мы ў што б там ні стала даб'ёмся» (Творы, том 33, стар. 355).

Наша партыя, наш гераічны народ — будаўніц сацыялізму і камунізму поўнацю апраўдалі надзеі Леніна, а гонарам выкалі ленінскія планы і праддэкаўнікі!

Выканан Ленінскі план індустрыялізацыі нашай краіны, створана буйнае калектыўнае механізацыя земляробства, аддзялена сапраўдны культурна рэвалюцыя. Да рэвалюцыі наша Расія была адала, непісьменнай, дробнабюдыжнай краінай, задушанай гнітам парызма, памешчыкаў і капіталістаў, прыкаванай грабежніцкімі пазымамі да каласічнага захаднага імперыялізму. Сацыялістычная рэвалюцыя абудзіла каласальныя сілы народа, нарадзіла вялікую энергію сам у імя вольна мот. Наша Расія за найбарапейшыя гістарычныя тэрміны ператварылася ў магутную сацыялістычную дзяржаву, выйшла на другое месца ў свеце па ўзроўню развіцця індустрыі. Такой хуткасці развіцця эканамікі не ведала ніяка з нашай рэвалюцыі ні аля краіны, ні ў адзін гістарычны перыяд. Вось таму вядлікі сусветна-гістарычны вопыт будаўніцтва сацыялізму ў Кітаі і ішчы краінах народнай дэмакратыі аказвае такое гіганцкае, неацэньнае ўздзеянне на краіны, якія вырабляе або выраваюцца з-пад гнёту імперыялізму і імкнучыя перадаць сваю тэхніка-эканамічную адсталасць.

Наша Расіяна паспяхова вырашае асноўную эканамічную задачу — дагнаць, а затым і перагнаць найбольш развітыя ў эканамічных адносінах краіны па вытворчасці прадукцыі па духу насельніцтва.

Што Савецкі Саюз вырашыць гэтую задачу — у гэтым цяпер ужо не сумняваюцца многія вольнашы дзячы камуністычнага свету. Іны толькі спрачаюцца аб тэрмінах: адны гавораць, што гэта можа абыцца год праз 20—25, другія лічаць, што гэта можа быць дзесятыя Савецкім Саюзам нават у пачатку 70-х гадоў, гэта значыць праз 12—15 год.

«Савецкі Саюз можа дагнаць Злучаныя Штаты па агоньнаму аб'ёму вытворчасці на працягу 20 год, калі нават Злучаныя Штаты будучы працягваць павялічваць свае вытворчыя магутнасці тэмамі апошніх некалькіх год», — прызнавала вядома амерыканская газета «Нью-Йорк таймс».

Маюць цікавае апаблываючы гэтымі дымі даныя статыстычнага штогодніка ААН аб тэмпах эканамічнага развіцця СССР і камуністычных краін. За 9 пасляваенных год — з 1948 года па 1956 год прамысловая вытворчасць у камуністычных свеце выраста амаль на 60 працэнтаў, тады як у Савецкім Саюз прамысловая вытворчасць павялічылася больш чым у тры разы. За чатырохгадовы перыяд — з 1953 па 1956 год каліфікацыя прамысловая вытворчасць вырасла на 16 працэнтаў, а вытворчасць у СССР — на 41 працэнт; вытворчасць жа ў Злучаных Штатах павялічылася за гэтыя гады толькі на 7 працэнтаў.

Цяпер жа, як вядома, ЗША ўступілі ў пачлаў эканамічнага крысаў, рэзка зніжасца ўзровень вытворчасці ў радыё галіна прамысловасці, колькасць беспрацоўных складала больш як 6 мільянаў чалавек. Абсалютныя лічбы, якія ёсьць у штогодніку ААН, паказваюць, што Савецкі Саюз сістэматычна набліжаецца да дасягнення сваёй мэты — дагнаць і перагнаць Злучаныя Штаты Амерыкі па ўзроўню прамысловай вытворчасці.

Поспехі Савецкага Саюза ў галіне вытворчасці, наводзе заявы Хрушча, памочніка прэзідэнта ЗША, больш за ўсё павольнаць Злучаныя Штаты — «з пункту гледжання міжнароднага палітычнага становішча: гутарка іша аб прыгальнага сіла камунізму да слабаразвітых краін свету і краін, якія не дадуцьчы ні да якога лагара».

(Заканчэнне на 24-м стар.)

Ул. І. ЛЕНІН. 1918 год.

Фотакроніка ТАСС.

Справа Леніна жыве і перамагае! Урачысты пасяджэнні МАСКВА

Урачыста і радасна, як святлае ўсенароднае свята, адзначылі савецкія людзі, усё прагрэсіўнае чалавечтва 88-ю гадавіну з дня нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна, заснавальніка Камуністычнай партыі, стваральніка першай у свеце Савецкай дзяржавы, гена рэвалюцыі і настаўніка працоўных усіх краін.

Масква. Вялікі тэатр Саюза ССР. 6 гады векара. У прэзідыуме паўляюцца таварышы А. Б. Арыстаў, М. Г. Ігутаў, А. І. Кірчанка, О. В. Кууінен, А. І. Мікаін, Н. А. Мухіадзінаў, М. А. Сулаў, М. С. Хрушчоў, М. М. Швернік, П. М. Паспелаў, А. М. Касягін. Побач з імі месцы ў прэзідыуме займаюць ветэраны ленінскай гвардыі, старыя бальшавікі А. В. Арышкіна, В. А. Карнінскі, О. П. Ногіна, С. Ф. Фядотаў і ішчы. Прэсутныя ў зале вядошы кіраўнікі Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада, старыя бальшавікі бурны, працяглымі апладзісмантамі. Усе ўстаюць.

Урачыстае пасяджэнне кароткім уступным словам адкрывае Першы сакратар ЦК КПСС, Старшыня Савета Міністраў СССР таварыш М. С. Хрушчоў. Ён гаворыць:

Сёння ўвесь савецкі народ, усё прагрэсіўнае чалавечтва адзначаюць дзень нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна — вядомага чалавеча і незгальнага рэвалюцыянера, ішчотнага арганізатара і правадыра гераічнай партыі бальшавікаў, заснавальніка першай у свеце сацыялістычнай дзяржавы працоўных, бесмыртнага настаўніка рабочага класа, народных мас ўсяго свету.

Прайшло восемдзесят восем год з таго дня, калі на беразе магутнай рускай ракі Волгі, у горадзе Сімбірску, нарадзіўся Ленін. Тагачасная Расія нагадала Волгу, скваную ілбавым панідам царскага самодаржаўа і капіталістычнага прыгнёту. Усе свае сілы, усё свай цудоўнае жыццё да апошняга дыхання адаў Уладзімір Ільіч

барацьбе за вызваленне народа, за перамогу сацыялізму. Грунтуючыся на непахісных палажэннях марксізма, ён развіў гэты перамаганоснае вучэнне рабочага класа. Марксізм-ленінізм, авалодаўшы розумамі мільянаў і мільянаў людзей, стаў найвышэйшай сілай сучаснасці.

Кіруючыся гэтым вучэннем, расійскі пралетарыят на чале са сваім баявым авангардам — Камуністычнай партыяй, на чале з правадыром рэвалюцыі Уладзімірам Ільічам Леніным у кастрычніку 1917 года здзейсніў сацыялістычны пераварот. Сам народ узяў уладу ў свае рукі. Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя адкрыла новую эру ў гісторыі чалавечтва.

Кіруючыся ленінскім вучэннем, савецкі народ пабудоваў сацыялізм і ўварчлена ідзе да сваёй запавятай мэты — да камунізму.

Ва ўсім свеце наўхільна растуць і мацнеюць сілы сацыялізму. Цяпер ужо амаль мільярд людзей на нашай планеце жыве ў сацыялістычных краінах, якія ўварчлена адзін сусветны сацыялістычны лагэр.

Ленінізм стаў сігнам нашай эпохі, нахтнім вучэннем народных мас у іх барацьбе за свабоду і шчасце, за светлую будучыню. Ленін жыве ў самым сэрцы народаў.

Дазвольце мне, дарагі таварышы, адкрыць урачыстае пасяджэнне партыйных, савецкіх і грамадскіх арганізацый, прысвечанае восемдзесят восьмай гадавіне з дня нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна.

З дакладам «Ленінізм — непераможны сілг барацьбы за трыумф камунізму» выступіў кандыдат у члены Прэзідыума ЦК КПСС, сакратар ЦК партыі тав. П. М. Паспелаў.

Урачыстае пасяджэнне аб'яўляецца закрытым. Пад складнянны залы магутна гучыць партыйны гім «Інтэрнацыянал», які нахтнёна спяваюць удзельнікі пасяджэння.

У заключэнне адбыўся вялікі канцэрт. (ТАСС.)

МІНСК

22 красавіка ў Мінску, у Дзяржаўным ордэна Леніна Вялікім тэатры оперы і балету адбылося ўрачыстае пасяджэнне, прысвечанае 88-й гадавіне з дня нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна. Залу апабнілі рабочыя, інжынеры, тэхнікі

Эдзі АГНЯЦВЕТ НАД ПАРТРЭТАМ

За цылы печар не прамовіў слова
Мастак, якому адзінаццаць год.
Што бачыць ён, трымаючы аловак,
— Далёкі край, чапаеўскі паход?

Ші холадзі ён з героямі Гайлара,
Кагосьці вырастаўе за бяды?
Адно мне ясна:
бачу я на твары
Дзіўчай, шчырай раласці сяды.

Над шыткам нахіліўшы старанна,
Скаваць не можа ён любіць сабей,
Хай гэта толькі кропля з акіна
Бязмежнай, шчырае, любіць людской.

Я падыма пацук да малага,
Мне галюць удалоса з-за пляча:
У шытку рысы твару дарагога,
Есьць штосьці ад жывога Ільчата

Гі хоць партрэт зусім некананам
(Мастак, як кажуць, свой шытак шях),
А я знайшла, душою разгадала
Жыцця іскранкі ў рысах, у вачах.

І, можа, дзесьці ў Інды далёкай,
Пад небам Поўдня ў гэты ж самы час,
Малое хлопчык
той жа лоб высокі
І ўсмешку, даграваючую нас.

— Спакойна ў доме.
Спіць мастак шчаслівым.
У сне ён, паўна, абяцае свет...
А нанач пад падушку клапатліва
Скаваў ён незакончы партрэт.

Да змяняльнай даты

Культасветустановы Мінска шырока
адзначалі 88-ю гадыніцу з дня нараджэння
вясёлага правадара працоўных усяго
свету У. І. Леніна. У дамах культуры і
бібліятэках адбыліся вечары, прысвечаныя
гэтай змяняльнай дате.

Асабліва літаратурны вечар арганізаваў
гарадская бібліятэка імя Я. Куляны. Даклад
аб жыцці і дзейнасці У. І. Леніна зрабіла
супрацоўніца бібліятэкі Т. Кузняцова. Затым
наведвальніца чытальняй залы студэнтка
ІV курсу ўніверсітэта С. Світцова прачла
гукі на тэму «Вобраза Леніна ў мастацкай
літаратуры». На вечар былі запрошаны
артысты Я. Палосіна і Б. Кураўцаў. Яны
прачыталі вершы, прысвечаныя правадору.

Супрацоўнікі бібліятэкі арганізавалі таксама
цікавую кніжную выставку пра Леніна.
Яна складалася з трох раздзелаў. Тут ёсць
творы Уладзіміра Ільча «Аб савецкім будаўніцтве»,
«Аб народнай асветы», «Аб моладзі»,
кнігі ўспамінаў пра Леніна, вершы
пэўнага аўтара, прысвечаныя правадору.

Як паведамляюць з Беларускага дзяржаўнага
выдавецтва, у гэтым годзе працоўныя
рэспублікі атрымаюць 36 і 37 таўм твораў
У. І. Леніна. Будзе выдадзена таксама яго
праца «Аб адзінстве партыі».

Рабочыя, інтэлігенцыя і калгаснікі рэспублікі
ахвотна набываюць творы звышваліка нашай
дзяржавы. Аб гэтым сведчыць і той факт,
што за гэты год у БССР выдадзена каля 400
ленінскіх кніг агульнай тыражом звыш 4
мільёнаў экзэмпляраў.

У Парыжскім раённым Доме культуры
адбылася канферэнцыя чытачоў, прысвечаная
88-годдзю з дня нараджэння У. І. Леніна.
Чытачы Б. Дабравенская, М. Міграховіч,
А. Мігаў расказалі аб жыццёвым і рэвалюцыйным
шляху правадара. Затым М. Анішчанка і В. Братчанка
выступілі з кароткімі дакладамі «Ленін —
прапагандыст і агітатар» і «Ленін — ваенны
дзяржа».

Удзельнікі канферэнцыі чыталі вершы
аб Леніне. Пасля канферэнцыі прысутныя
прагледзелі фільм «Ленін у 1918 годзе».

Навіны культуры

У Барысаўскім гарадскім Доме культуры
імя М. Горькага адбылася лекцыя-кавітэрт,
прысвечаная жыццю і творчасці П. Чайкоўскага.
Выконваліся вальс з балету «Спячая прыгажуня», танец дэбютаў з
балету «Лебядзінае возера», «Баркарала»,
1-я частка Шостакава сымфоніі.

Пачалі работу рэспубліканскія двухкурсныя
курсы масавікоў-забавнікаў. Для курсантаў
чытаюцца дысцыпліны: «Метады масавых гульняў і
практычныя рэзультаты іх», «Развучанне масавых
рэсурсаў», «Асновы клубнай работы».

На курсах займаецца 50 чалавек.
У. ГАРАЧУН.

З кожным годам павялічваецца кніжны фонд
Дукоўскай бібліятэкі Васілішкаўскага раёна.
Цяпер у ім 4 тысячы кніг сельскагаспадарчай,
мастацкай, палітычнай літаратуры.

Добрасумленна працуе закладчыца бібліятэкі
Марыя Маішкевіч. Яна уважліва ставіцца да
запытаных чытачоў, сістэматычна праводзіць
дыспуты па розных кнігах.

М. ФЯДКЕВІЧ.

Пры клубе чыгуначнікаў станцыі Гродна
арганізаваны беларускія вакальны гурток і
хараграфічная група. Вакалісты выконваюць
песні беларускіх кампазітараў «Толькі з табою»,
«Неман», песню Аксана з кінафільма «Зялёныя
агні» і інш.

Хараграфічная група рыхтуе беларускія
танцы. Гуртковым з вылікам поспехам
выступаюць перад чыгуначнікамі Гродзенскага
вуауа.

Л. СМАЙЛІС.

Пачалі работу рэспубліканскія двухкурсныя
курсы масавікоў-забавнікаў. Для курсантаў
чытаюцца дысцыпліны: «Метады масавых гульняў і
практычныя рэзультаты іх», «Развучанне масавых
рэсурсаў», «Асновы клубнай работы».

На курсах займаецца 50 чалавек.
У. ГАРАЧУН.

З кожным годам павялічваецца кніжны фонд
Дукоўскай бібліятэкі Васілішкаўскага раёна.
Цяпер у ім 4 тысячы кніг сельскагаспадарчай,
мастацкай, палітычнай літаратуры.

Добрасумленна працуе закладчыца бібліятэкі
Марыя Маішкевіч. Яна уважліва ставіцца да
запытаных чытачоў, сістэматычна праводзіць
дыспуты па розных кнігах.

М. ФЯДКЕВІЧ.

Любімы вобраз

Влізка па месцы да прыведзенай другой
казкі — «Як мужык-бядняк дабіўся
свай праўды». Мужык не дапамог ні парні
кудані, ні поў. Усе яны прымушалі толькі
працаваць, а за работу нічога не плацілі.
Мужык сустрэў Леніна, «чалавека
праўдзівага». Ленін параіў сельскаму ў савае
з рабочымі дабівацца праўды, змагацца
за яе.

З імем Леніна народ па-праву звязвае
свае вызваленне з-пад уціску і прыгнёту
папоў і падпанкаў. Вядомы вобраз правадара
ўрабавалены ў народных тастухах і прыпеўках:

...У бой нас аёў таварыш Ленін
У Кастрычніцкіх дні.
Над зямлёй зара гарыць,
Над усім народам,
Гага Ленін, наш Ільч,
Даў людзям свабоду.

І цяпер, калі Леніна няма ў жывых, яго
імя асветляе шлях да камунізму. Наш
народ ганарыцца тым, што сёння Камунісцкая
партыя Савецкага Саюза, а таксама камуністычныя
і рабочыя партыі іншых краін праводзяць у жыццё
ленінскую палітыку.

Мы цяпер усе жывём
Шчасліва, упэўнена,
Бо жыццё сваё вядзем
Па завету Леніна.

У многажарнай вусна-паэтычнай творчасці
наш народ называе Леніна геныем, сонцам,
яснай зоркай, асілкам, волатам, сакалам,
чалавекам праўдзівым, простым, як праўда.
У казцы «Пяць зярнят» Ленін называецца
рысамі героя, які валодае цудоўнай
змяняльнасцю сілай.

У беларускіх прыказках і прымаўках услаўляецца
сусветнае значэнне ленынізму, неўміручасць
ленінскіх ідэй: «Ленінаў завет перабравае
весь свет», «Сілу слова Леніна ўвесь свет
ведзе», «Ленінскі завет — праўда на ўвесь
свет».

Неўміручым жалем прасякнуты народныя
творы, у якіх гаворацца пра смерць геныя
чалавечтва.

У казцы «Вялікі багатыр» у многіх
словах народ расказвае пра слаўнае жыццё
Леніна-правадара.

Паявіўся Багатыр, які сабраў многа
народу і пацук вучыць, які знішчыў
эксплуататараў. Паны выдалі загад
завяць Багатыра, ён сабраў сваё войска і
паўё на панскае. Спачатку перамагі паны,
пачалося ішоў народнае гора і цярыненне.
Аднак у хуткім часе войска Багатыра
замачнелі і качаткова перамагі папоў.
«Рантам бяда завалася на людзей — памер
Багатыр... І давай тут людзі плакаць, хто
як мог». Затым зрабілі такую дамаўню,
каб ён дажыў, і ўсе бачылі яго. «А ён
лажыць, быццам жывы, усміхаецца і
гаворыць людзям:

— Не здавайцеся, галубы мае крылатыя,
перамагайце прыгнятальнікаў ва ўсім
свеце!»

Памяці Леніна народ прывясціў многа
песень («Песня пра Леніна», «Плаліць
людзі» і інш).

У думках і сэрцах усяго прагрэсіўнага
чалавечтва жыў, жыць і будзе жыць
вядомы вобраз Леніна.

Творы пра Леніна неўміручыя, як неўміручыя
ідэй правадара працоўных.

М. ЯРАШЭВІЧ.

Навіны культуры

У Барысаўскім гарадскім Доме культуры
імя М. Горькага адбылася лекцыя-кавітэрт,
прысвечаная жыццю і творчасці П. Чайкоўскага.
Выконваліся вальс з балету «Спячая прыгажуня»,
танец дэбютаў з балету «Лебядзінае возера»,
«Баркарала», 1-я частка Шостакава сымфоніі.

Пачалі работу рэспубліканскія двухкурсныя
курсы масавікоў-забавнікаў. Для курсантаў
чытаюцца дысцыпліны: «Метады масавых гульняў і
практычныя рэзультаты іх», «Развучанне масавых
рэсурсаў», «Асновы клубнай работы».

На курсах займаецца 50 чалавек.
У. ГАРАЧУН.

З кожным годам павялічваецца кніжны фонд
Дукоўскай бібліятэкі Васілішкаўскага раёна.
Цяпер у ім 4 тысячы кніг сельскагаспадарчай,
мастацкай, палітычнай літаратуры.

Добрасумленна працуе закладчыца бібліятэкі
Марыя Маішкевіч. Яна уважліва ставіцца да
запытаных чытачоў, сістэматычна праводзіць
дыспуты па розных кнігах.

М. ФЯДКЕВІЧ.

Пры клубе чыгуначнікаў станцыі Гродна
арганізаваны беларускія вакальны гурток і
хараграфічная група. Вакалісты выконваюць
песні беларускіх кампазітараў «Толькі з табою»,
«Неман», песню Аксана з кінафільма «Зялёныя
агні» і інш.

Хараграфічная група рыхтуе беларускія
танцы. Гуртковым з вылікам поспехам
выступаюць перад чыгуначнікамі Гродзенскага
вуауа.

Л. СМАЙЛІС.

Пачалі работу рэспубліканскія двухкурсныя
курсы масавікоў-забавнікаў. Для курсантаў
чытаюцца дысцыпліны: «Метады масавых гульняў і
практычныя рэзультаты іх», «Развучанне масавых
рэсурсаў», «Асновы клубнай работы».

На курсах займаецца 50 чалавек.
У. ГАРАЧУН.

З кожным годам павялічваецца кніжны фонд
Дукоўскай бібліятэкі Васілішкаўскага раёна.
Цяпер у ім 4 тысячы кніг сельскагаспадарчай,
мастацкай, палітычнай літаратуры.

Добрасумленна працуе закладчыца бібліятэкі
Марыя Маішкевіч. Яна уважліва ставіцца да
запытаных чытачоў, сістэматычна праводзіць
дыспуты па розных кнігах.

М. ФЯДКЕВІЧ.

На магілёўскай сцэне

Два маладых хлопцы-камсамольцы працуюць
на будаўніцтве маскоўскага метра. Аднаго з іх,
Ільчу Солнышкіна, выгналі з бригады будаўнікоў
за бяздзянінасць, другога, Максіма Самадзельнага,
— за хуліганства. Ім пагражае выключэнне з камсамола.
Але на дапамогу прыходзіць сакратар
камсамольскага камітэта Антон. Ён не чытае
нацаў, не гаворыць, што добра, а што дрэнна.
Ён робіць так, каб абодва хлопцы пачалі
працаваць у перадавой жаночай брыгадзе
Ленкі Ляшэнкі. А дзружны, моцны сваёй
агучтанасцю калектыву не можа не зрабіць
свай справы — Ільча Солнышкін і Максім
Самадзельны перажываюць сваё другое нараджэнне,
зыходзячы свой сапраўдны жыццёвы шлях.

Такі хоратка змест п'есы «Далёкая дарога»
А. Арубава. Песа сагрэта дыханай жыцця,
ён героі — ралова людзі вядлага рабочага
калектыву. Драматург сядова падкрэслівае,
што паказвае ён наша будзённае жыццё. Але
колькі ганнабогага зместу, прыгажосці ў гэтым
жыцці. І прыгажосць гэтага не толькі ў
стоўпкі ў зямных падзеях, колькі ў чалавечых
душках. Героі п'есы жывуць багата, складаным
унутраным жыццём, яны любяць, марыць,
азаўтаюцца. Гага жыцьця, цікавыя людзі,
сустрэча з дзімі радзе і хваляе.

Глядач пасявае палюбціць усіх іх — і
знешняе грубаватую Ленку, і прываібага
свай шыраццю Ільшу Солнышкіна, мілую,
добрую Лізу Брэгман, вясёлу, круху
наіўную Тоніка і калючага Максіма
Самадзельнага.

Стварыўшы гэтыя разнастайныя чалавечыя
характары, драматург праз іх, праз
логіку пахей і сутыкненні выраснае сваю
тэму. Але вырашэцця яна без глыбокага,
вострага канфлікту, так характэрнага
для іных п'ес Арубава. Няма ў «Далёкай
дарозе» і глыбіні абагульненняў.

Пастаноўшчык спектакля, малады рэжысёр-
дыпламант А. Пушнікоў і калектыву
выканаўцаў добра ацудзілі гэтую асаблівасць
п'есы і галоўныя свае намагаіні накіравалі
на стварэнне праўдзівай, у аснове
свай светлай карціны жыцця нашай
моладзі.

П'еса выграва на сцэне грубаватую
рэакую і ў той жа час глыбока паэтычную
дэдуццю, тым больш, што ён паэзія
прадэяцця вельмі мала. Для гэтага
паэтычнае глыбокае прыкніненне ў вобраз,
паўнае пераабавяленне ў яго. Арттыстка
Е. Сакурава дабіваецца гэтага. Яна
вельмі арганічна, натуральна ў ролі
Ленкі. Верыш таму, што яна робіць на сцэне,
прыкніаеся сімпатый да гэтай пахла-
пенцу грубай, нязграбнай і ўсё ж
глыбока паэтычнай дэдуцці, якой і жыць,
аказваецца, нялёгка. А нялёгка таму,
што прышоў да яе вядлае, сапраўднае,
але ўзаемнае каханне. У асаблівых
жыцці Ленку напалкала няўдача. Але
важна тое, што каханне абудзіла ў ёй
новыя пачуці, што ў нейкае імгненне
свет стаў для ёй іншым і адкрыў ёй
свае пуды. Над ушывам каханна
Ленка робіцца жаночай і абаяльнай,
а разам з тым больш мудрай і
стрыманай. Гэтыя зношныя сцэны
артыстка вырашае на паўтонах. На
паўтонах ідзе і ўвесь спектакль. Мы
не зойдзем у ім ні глыбокіх
вычарпальных характарыстык, ні
разгорнутых псіхалагічных матывіровак,
ні бытавых падрабасцей, нягледзячы
на тое, што ўсё яго героі паказаны ў
працы.

Перад усяго спектакля ідзе вельмі
важная і паўная глыбокага сэнсу
размова аб тым, як фарміруюцца
характары нашых юнакоў і дэдуцаў,
аб ролях, якія зыграюць у іх
выхаванні камсамольскія калектывы.
Але часам гэты фарміраванне
адбываецца амаль фантастычна.

Многае зрабіў, каб вырашыць
пастаўленую перад ім задачу
выканаўца ролі Ільчы Солнышкіна
артыст У. Сінлабоў. Тэст п'есы не дае
застаткова пераканальных
матываў для пераходу ў яго характэрнага,
вострага канфлікту, так характэрнага
для іных п'ес Арубава. Няма ў
«Далёкай дарозе» і глыбіні
абагульненняў.

П'еса выграва на сцэне грубаватую
рэакую і ў той жа час глыбока паэтычную
дэдуццю, тым больш, што ён паэзія
прадэяцця вельмі мала. Для гэтага
паэтычнае глыбокае прыкніненне ў вобраз,
паўнае пераабавяленне ў яго. Арттыстка
Е. Сакурава дабіваецца гэтага. Яна
вельмі арганічна, натуральна ў ролі
Ленкі. Верыш таму, што яна робіць на сцэне,
прыкніаеся сімпатый да гэтай пахла-
пенцу грубай, нязграбнай і ўсё ж
глыбока паэтычнай дэдуцці, якой і жыць,
аказваецца, нялёгка. А нялёгка таму,
што прышоў да яе вядлае, сапраўднае,
але ўзаемнае каханне. У асаблівых
жыцці Ленку напалкала няўдача. Але
важна тое, што каханне абудзіла ў ёй
новыя пачуці, што ў нейкае імгненне
свет стаў для ёй іншым і адкрыў ёй
свае пуды. Над ушывам каханна
Ленка робіцца жаночай і абаяльнай,
а разам з тым больш мудрай і
стрыманай. Гэтыя зношныя сцэны
артыстка вырашае на паўтонах. На
паўтонах ідзе і ўвесь спектакль. Мы
не зойдзем у ім ні глыбокіх
вычарпальных характарыстык, ні
разгорнутых псіхалагічных матывіровак,
ні бытавых падрабасцей, нягледзячы
на тое, што ўсё яго героі паказаны ў
працы.

П'еса выграва на сцэне грубаватую
рэакую і ў той жа час глыбока паэтычную
дэдуццю, тым больш, што ён паэзія
прадэяцця вельмі мала. Для гэтага
паэтычнае глыбокае прыкніненне ў вобраз,
паўнае пераабавяленне ў яго. Арттыстка
Е. Сакурава дабіваецца гэтага. Яна
вельмі арганічна, натуральна ў ролі
Ленкі. Верыш таму, што яна робіць на сцэне,
прыкніаеся сімпатый да гэтай пахла-
пенцу грубай, нязграбнай і ўсё ж
глыбока паэтычнай дэдуцці, якой і жыць,
аказваецца, нялёгка. А нялёгка таму,
што прышоў да яе вядлае, сапраўднае,
але ўзаемнае каханне. У асаблівых
жыцці Ленку напалкала няўдача. Але
важна тое, што каханне абудзіла ў ёй
новыя пачуці, што ў нейкае імгненне
свет стаў для ёй іншым і адкрыў ёй
свае пуды. Над ушывам каханна
Ленка робіцца жаночай і абаяльнай,
а разам з тым больш мудрай і
стрыманай. Гэтыя зношныя сцэны
артыстка вырашае на паўтонах. На
паўтонах ідзе і ўвесь спектакль. Мы
не зойдзем у ім ні глыбокіх
вычарпальных характарыстык, ні
разгорнутых псіхалагічных матывіровак,
ні бытавых падрабасцей, нягледзячы
на тое, што ўсё яго героі паказаны ў
працы.

П'еса выграва на сцэне грубаватую
рэакую і ў той жа час глыбока паэтычную
дэдуццю, тым больш, што ён паэзія
прадэяцця вельмі мала. Для гэтага
паэтычнае глыбокае прыкніненне ў вобраз,
паўнае пераабавяленне ў яго. Арттыстка
Е. Сакурава дабіваецца гэтага. Яна
вельмі арганічна, натуральна ў ролі
Ленкі. Верыш таму, што яна робіць на сцэне,
прыкніаеся сімпатый да гэтай пахла-
пенцу грубай, нязграбнай і ўсё ж
глыбока паэтычнай дэдуцці, якой і жыць,
аказваецца, нялёгка. А нялёгка таму,
што прышоў да яе вядлае, сапраўднае,
але ўзаемнае каханне. У асаблівых
жыцці Ленку напалкала няўдача. Але
важна тое, што каханне абудзіла ў ёй
новыя пачуці, што ў нейкае імгненне
свет стаў для ёй іншым і адкрыў ёй
свае пуды. Над ушывам каханна
Ленка робіцца жаночай і абаяльнай,
а разам з тым больш мудрай і
стрыманай. Гэтыя зношныя сцэны
артыстка вырашае на паўтонах. На
паўтонах ідзе і ўвесь спектакль. Мы
не зойдзем у ім ні глыбокіх
вычарпальных характарыстык, ні
разгорнутых псіхалагічных матывіровак,
ні бытавых падрабасцей, нягледзячы
на тое, што ўсё яго героі паказаны ў
працы.

П'еса выграва на сцэне грубаватую
рэакую і ў той жа час глыбока паэтычную
дэдуццю, тым больш, што ён паэзія
прадэяцця вельмі мала. Для гэтага
паэтычнае глыбокае прыкніненне ў вобраз,
паўнае пераабавяленне ў яго. Арттыстка
Е. Сакурава дабіваецца гэтага. Яна
вельмі арганічна, натуральна ў ролі
Ленкі. Верыш таму, што яна робіць на сцэне,
прыкніаеся сімпатый да гэтай пахла-
пенцу грубай, нязграбнай і ўсё ж
глыбока паэтычнай дэдуцці, якой і жыць,
аказваецца, нялёгка. А нялёгка таму,
што прышоў да яе вядлае, сапраўднае,
але ўзаемнае каханне. У асаблівых
жыцці Ленку напалкала няўдача. Але
важна тое, што каханне абудзіла ў ёй
новыя пачуці, што ў нейкае імгненне
свет стаў для ёй іншым і адкрыў ёй
свае пуды. Над ушывам каханна
Ленка робіцца жаночай і абаяльнай,
а разам з тым больш мудрай і
стрыманай. Гэтыя зношныя сцэны
артыстка вырашае на паўтонах. На
паўтонах ідзе і ўвесь спектакль. Мы
не зойдзем у ім ні глыбокіх
вычарпальных характарыстык, ні
разгорнутых псіхалагічных матывіровак,
ні бытавых падрабасцей, нягледзячы
на тое, што ўсё яго героі паказаны ў
працы.

П'еса выграва на сцэне грубаватую
рэакую і ў той жа час глыбока паэтычную
дэдуццю, тым больш, што ён паэзія
прадэяцця вельмі мала. Для гэтага
паэтычнае глыбокае прыкніненне ў вобраз,
паўнае пераабавяленне ў яго. Арттыстка
Е. Сакурава дабіваецца гэтага. Яна
вельмі арганічна, натуральна ў ролі
Ленкі. Верыш таму, што яна робіць на сцэне,
прыкніаеся сімпатый да гэтай пахла-
пенцу грубай, нязграбнай і ўсё ж
глыбока паэтычнай дэдуцці, якой і жыць,
аказваецца, нялёгка. А нялёгка таму,
што прышоў да яе вядлае, сапраўднае,
але ўзаемнае каханне. У асаблівых
жыцці Ленку напалкала няўдача. Але
важна тое, што каханне абудзіла ў ёй
новыя пачуці, што ў нейкае імгненне
свет стаў для ёй іншым і адкрыў ёй
свае пуды. Над ушывам каханна
Ленка робіцца жаночай і абаяльнай,
а разам з тым больш мудрай і
стрыманай. Гэтыя зношныя сцэны
артыстка вырашае на паўтонах. На
паўтонах ідзе і ўвесь спектакль. Мы
не зойдзем у ім ні глыбокіх
вычарпальных характарыстык, ні
разгорнутых псіхалагічных матывіровак,
ні бытавых падрабасцей, нягледзячы
на тое, што ўсё яго героі паказаны ў
працы.

П'еса выграва на сцэне грубаватую
рэакую і ў той жа час глыбока паэтычную
дэдуццю, тым больш, што ён паэзія
прадэяцця вельмі мала. Для гэтага
паэтычнае глыбокае прыкніненне ў вобраз,
паўнае пераабавяленне ў яго. Арттыстка
Е. Сакурава дабіваецца гэтага. Яна
вельмі арганічна, натуральна ў ролі
Ленкі. Верыш таму, што яна робіць на сцэне,
прыкніаеся сімпатый да гэтай пахла-
пенцу грубай, нязграбнай і ўсё ж
глыбока паэтычнай дэдуцці, якой і жыць,
аказваецца, нялёгка. А нялёгка таму,
што прышоў да яе вядлае, сапраўднае,
але ўзаемнае каханне. У асаблівых
жыцці Ленку напалкала няўдача. Але
важна тое, што каханне абудзіла ў ёй
новыя пачуці, што ў нейкае імгненне
свет стаў для ёй іншым і адкрыў ёй
свае пуды. Над ушывам каханна
Ленка робіцца жаночай і абаяльнай,
а разам з тым больш мудрай і
стрыманай. Гэтыя зношныя сцэны
артыстка вырашае на паўтонах. На
паўтонах ідзе і ўвесь спектакль. Мы
не зойдзем у ім ні глыбокіх
вычарпальных характарыстык, ні
разгорнутых псіхалагічных матывіровак,
ні бытавых падрабасцей, нягледзячы
на тое, што ўсё яго героі паказаны ў
працы.

П'еса выграва на сцэне грубаватую
рэакую і ў той жа час глыбока паэтычную
дэдуццю, тым больш, што ён паэзія
прадэяцця вельмі мала. Для гэтага
паэтычнае глыбокае прыкніненне ў вобраз,
паўнае пераабавяленне ў яго. Арттыстка
Е. Сакурава дабіваецца гэтага. Яна
вельмі арганічна, натуральна ў ролі
Ленкі. Верыш таму, што яна робіць на сцэне,
прыкніаеся сімпатый да гэтай пахла-
пенцу грубай, нязграбнай і ўсё ж
глыбока паэтычнай дэдуцці, якой і жыць,
аказваецца, нялёгка. А нялёгка таму,
што прышоў да яе вядлае, сапраўднае,
але ўзаемнае каханне.

Брэсцкі тэатр да 40-годдзя БССР

Калектыў Брэсцкага драматычнага тэатра імя ІМЭСБ бярэ на сябе абавязаньства паказаць у гэтым годзе арыгінальны спектакль на п'есак беларускіх драматургаў... «Каб людзі не журдылі» А. Макаёнка, «Панарыц-кветка» І. Козеля...

Тэатр будзе настойліва мацаваць свае творчыя сувязі з беларускімі драматургамі ў мэтах стварэння новых арыгінальных беларускіх спектакляў аб жыцці нашага народа... Будучы арганізаваны п'яць творчых сустрэч-справаздач тэатра на прадпрыемствах і ў ўстановах горада і вобласці...

У гэты перыяд (ліпень-жнівень) мы арганізуем гастрольную паездку па раёнах і калгасах вобласці і за гэты час дадзем не менш 80 спектакляў ў вёсцы.

ДЫРЭКЦЫЯ ПАРТАРГАНІЗАЦЫЯ МЯСЦОМ ТЭАТРА.

ЧАСОПІСЫ ў КРАСАВІКУ „Маладоць“

У красавіцкіх нумары змяшчаны матэрыялы пра Леніна: успаміны Р. Барысавой пра сустрэчы з вялікім правядором працоўных і апавяданне Н. Грыгор'ева і І. Карагінай «Салдат з браневіка».

Часопіс публікуе п'есу І. Козеля «Панарыц-кветка», апавяданне І. Нуменкі, «Перадомы ўзрост», вершы Я. Іванавіча, У. Караткевіча і А. Гармола. Змяшчаны ў нумары апавяданне вершам М. Аросіч «Апошняя ноч», заканчэнне нариса Х. Бацькі «У нас, пад Мінскам» (літаратурны запіс С. Кухарава).

У нумары друкуюцца артыкулы В. Раманюка «Наша Галышка» пра адважную партызанку Г. Магілавіч, сакратара Любанскага райкома КПБ Ц. Ансімова «Над ракой Арась», А. Уладзіслава «Няхай верніцца сава» і У. Маярвіча «Даўнае, незабудзенае» «Размова аб майстэрстве» змяшчаны артыкул А. Аламоўна «Мастацкі запіс К. Чорнага—«маладыкоўца» (1923—1925)».

Часопіс з гэтага нумару адрывае новы раздзел «Разгорненне краю», дзе будзе друкавацца кароткія ілюстраваныя матэрыялы краязнаўчага характару аб мінулым і сучасным жыцці Беларусі. У гэтым нумары змяшчаны матэрыялы пра першы Усебеларускі з'езд Саветаў, партызанскі Бягомал, «Беларускую вечарынку» ў Карлічах, пра даследчыка помнікаў індыйскай культуры — вучонага лінгвіста К. Касовіча, беларускага этнографіа і фальклорыста П. Шына, выступленне Э. Барысавы ў Мінску.

„Советская Отчизна“

Выйшаў у друку другі нумар часопіса за красавік-красавік 1958 г. Часопіс адрывае падборку «Галышка сабраў», у якой змяшчаны вершы эстонскага паэта Р. Парне і ўкраінскага паэта В. Ткачэнка ў перакладзе М. Шукцера.

Змяшчаны ў нумары новыя апавяданні Я. Брыля ў перакладзе А. Астроўскага, заканчэнне апавесці П. Валдаева «Разліў», раман К. Чорнага «Мясны шлях» (пераклад Б. Буряна), цыкл малюнкаў апавяданняў для дзяцей М. Курчэва «Мой сабра Пеця» і апавяданне І. Кавалевскай «Грамадская нагрузка». Змяшчаны часопіс свайх чытачоў з прагрэсіўнай індыйскай літаратуры. Тут змяшчаны апавяданне Гурвэда Сінг Панау «Заклад» (пераклад з мовы панджабі Н. Талстой).

Пазія прадстаўлена новымі вершамі Н. Кісліка, А. Платнера, В. Ермакова. Змяшчаны цыкл вершаў П. Прыходзькі ў перакладзе Д. Кавалева.

У раздзеле «Запіскі, успаміны, дакументы» друкуюцца ўрывкі з кнігі актывіста ўдзельніка партызанскай барацьбы на Беларусі А. Цітова «Дарога дружбы» (літаратурная рэдакцыя Г. Шчарбатыва).

90 год з дня нараджэння А. М. Горкага часопіс адрывае артыкулы Т. Халкевіча «Незабытае» і Д. Арлова «Школа майстэрства».

У раздзеле «Крытыка і бібліяграфія» змяшчаны артыкулы В. Мішкевіча «Пазія служыць народу», П. Шаблінскага «Пра ўнутраны рост героя», рэцэнзіі А. Іванавіча на навукова-фантастычныя апавесці М. Гамолькі «За вялікую трасу» і «Штадаль неба» і А. Махнач на кнігу С. Сырнова «У пошуках герояў Брэсцкай крэпасці».

У раздзеле «Сатыра і гумор» ілюстраваны апавяданне Я. Крупені «Добры хлопец», вершы і байкі Э. Валасевіча, І. Шклярэўскага і М. Масленікава.

Уручэнне дыпламаў лаўрэатам Днямі ў тэатры імя Янкі Купалы адбылося ўручэнне значкоў і дыпламаў лаўрэатам Усеагульнага фестывалю драматычных тэатраў. Знакчы і дыпламы атрымалі Б. Платонаў, П. Малчанав, Л. Рахленка, К. Сянкевіч, З. Браўарская, рэжысёр Б. Эрнст, мастак Б. Волкаў. Затым дырэктар тэатра А. Талчан прынёў дыплом першай ступені, якім узнагароджаны тэатр імя Янкі Купалы.

Галоўны рэжысёр тэатра Я. Простаў нажадаў лаўрэатам фестывалю далейшых творчых поспехаў.

За цесную сувязь з жыццём

Гэта было на раённым партыйным актыве. Пасля доклада і гарацкіх сшыткаў наступныя хвіліны 15—20 былі спраўдзімы апытычкім. У зале пагасла святло і на экране з'явіліся кадры з добра знаёмымі людзьмі, даносілася бадзёрая мелодыя «Мы выходзім калгаснай дружнай».

Так пачалося дэманстранне першага нумара светлавой гукавой газеты, якую падрыхтавалі актывісты Віцебскага раённага Дома культуры. Аб чым расказвала гэтая газета? Прымусіла з цікавасцю пазнаваць партреты знатых дзяржаўнага Ганіма і Уладзіслава Буеўіч, свінаркі Агаты Разумоўскай, пастуха Рыгора Іванова і Антона Буеўіча і іншых выдатных працаўнікоў жывёлагадоўчых ферм. Тут жа, пад кожным здымкам, можна было прачытаць, якіх вынікаў у працы дасягнулі яны: колькі надоена малака, адкорлевана парасат і г. д. І тое, што газета складала дзешта людзей калгаснай вёскі, расказвала пра іх поспехі, заслугоўвае ўважання захавацца. Удзельнікі партактыўныя пшыра віталі сваіх таварышаў па рабоце, якія паспяхова вырашаюць адну з важнейшых задач нашага народа — дагнаць і перагнаць Злучаныя Штаты Амерыкі па вытворчасці мяса, масла і малака на душу насельніцтва.

У гэты гаты матэрыял паказваўся ў музычным суправаджэнні. Усё было зроблена з добрым густам і лагучым мерам. Тут і вясёлая частушка «І, дзяржа, баяна, малада, смеляна...» і задорная калгасная полька, і навожны вальс. Закончыўшы першы раздзел газеты здымкамі: «Сустрэнем саракавую гадзіну Савецкай Беларусі новымі працоўнымі поспехамі».

Другая частка светлавой гукавой газеты называецца «Віны ў бок». Ужо адна яе назва наспярожыла залу. Цыкава было ведаць, хто ж будзе «героём» на сатырычным фронце. Кожны новы кадр транса высеіваў гультаёў, п'яніц, непарадкі ў калгаснай гаспадарцы.

Гарацкімі апавяданнямі ўзнагародзілі ўдзельнікі партактыўных тых, хто працаваў над стварэннем гэтай газеты: мастака Валерыя Квяткоўскага, кінамаханіка Міхаіла Стальмашэўскага, спявачку Галіну Валеву. На музычным афармленні ямаля папарадаў Віталій Смірнов, тэатр складала Аляксандр Сегаль, за тэкстаўра былі тая ж Галіна Валева і Міхаіл Каржанёў.

Другі нумар светлавой газеты быў паказаны на вечары інтэлігентнага Віцебскага раёна. Газета і на гэты раз карысталася поспехам.

Віцебскі раённы Дом культуры (дырэктар тав. Сегаль) — адзін з лепшых у нашай вобласці. Аметная рыса яго дзейнасці — самая цесная сувязь з жыццём, з набыццём патрабамі калгаснай вёскі. Тут добра працуе агітацыйна-мастацкая брыгада. У мінулым годзе ў калгасах раёна было наладжана 69 канцэртаў, а за гэты год праведзена 29 выступленняў. І хоць не вырашана яшчэ пытанне з аўтарна-партам і часта адсутнасць яго перамагала ў рабоце агітбрыгады, але яе ўдзельнікі, не жаваючы ні на якія цяжкасці, бываюць у калгасах, ясаць палымнае слова нашай партыі ў народ.

Варта расказаць яшчэ пра адну рысу дружнага калектыву Віцебскага РДК — пра ініцыятыву, імкненне таг працаваць, каб часцей наведвалі Дом культуры працаўнікі калгаснай вёскі і інтэлігенцыя. Часта праводзіцца ў Доме культуры тэматычныя вечары. Нагодзіма, што можа гэта і не новая форма ў рабоце. Але калі кожнае мерапрыемства старанна рыхтаваць — яго заўсёды пройдзе цікава.

Першага лютага ў Доме культуры адбыўся тэматычны вечар на тэму: «Малады! На жывёлагадоўчыя фермы!» Выступілі лепшыя дзяркі, пастухі, свінаркі і палатніцы, а таксама моладзь, якая наладзіла прылада прадаваць на фермы пасля заканчэння сярэдняй школы. Выступіла на вечары і сакратар райкома партыі тав. Докцева. Протыяні і шчырыя расказы працаўнікоў жывёлагадоўчых ферм запікалі моладзь якая прысутнічала на гэтым вечары. І воль з лютым і сакавікам на жывёлагадоўчыя фермы калгаснага раёна прыйшло працаваць 50 янакоў і дзяўчат.

Работнікі бібліятэкі Балашоўскага сельскага клуба Суражскага раёна наладзілі вялікую ўвагу абслугоўванню жывёлаводаў. Камплектуюцца спецыяльнымі перасобнымі бібліятэкамі.

На здымку: загадчыца Балашоўскім сельскім клубам, камсамолка Марыя Ульянава (справа) і бібліятэкар Аля Гаралдэцкі падбіраюць кнігі для бібліятэчкі жывёлаводам.

Фотархоніка БЕЛТА.

Проме культуры працуе самадзейнай групы — харавы, танцавальны, драматычны, аркестры — духавы і народныя інструменты. У рэпертуары кожнага з іх — творы беларускіх кампазітараў і пісьменнікаў, беларускія народныя песні. Да довады самадзейнага мастацтва гурткоўцы развучаюць новую канцэртную праграму. Танцавальны калектыў РДК рыхтуе свой уласны арыгінальны танец «Кукуруза».

Усёй разнастайнай дзейнасцю актыўна Дома культуры дапамагае працаўнікам сельскай гаспадаркі раёна амагачы за дапамогай ўласнай сельскай гаспадаркі. Гэта не адзінакы прыклад. Цяпер многія ўстановы культуры вобласці сталі глыбей вывучаць жыццё калгаснаў, саўгасаў, навучы ўмела залучаць сваю работу з канкрэтнымі задачамі ўласнай калгаснай вытворчасці. У гэтых зносінах паказальнай работа Жоўненскага сельскага клуба Дрысенскага раёна (загадчыца тав. Ваўрына). Першае, што кідаецца тут у вочы, гэта з густам зроблена наглядная агітацыя. Вось стаяць «За што змагаюцца калгасны Жоўненскага сельсавета ў 1958 годзе», крыху далей — дошкі паказваюць хоў спабодніцтва паміж калгасамі сельсавета. Проста і акуратна напісаны заклікі: «Таварышы калгаснікі! Ці ўсё вы робіце для выкарыстання сваіх сацыялістычных абавязанасцяў у 1958 годзе?», або «Таварышы калгаснікі! Пасем на сваіх прысаджаных участках па 15 — 20 сотак кукурузы! Створым багачце сакавітых кармоў для гарадскай жывёлы!».

Менавіта такую наглядную агітацыю вельмі хадзіла з бачным у кожным клубе. Але, на волькі жаль, часта зойдзены ў клуб і адзілішчэ, чаму ў фотамантажах, дозвонгах, наогура ў усёй нагляднай агітацыі няма ні слова аб жыцці свайго калгаса, сельсавета, раёна.

Актывісты Выдрэскага сельскага клуба Лёўненскага раёна (загадчыца тав. Шапурава) стварылі на жывёлагадоўчай ферме чырвоныя куток, які з густам упрыгожаны плакатамі, плакатамі. Работнікі клуба разам са спецыялістамі сельскай гаспадаркі праводзіць жыццё і цікавыя гутаркі аб доглядзе жывёлы, якія суправаджаюцца паказам сельскагаспадарчых фільмаў. І яшчэ добра тое, што рэпертуар мастацкай самадзейнасці сельскага клуба будзеца на масовым матэрыяле.

Прыведзеныя прыклады сведчаць, што там, дзе бібліятэкі і клубы будуюць работу ў цеснай сувязі з набыццём патрабамі калгаса, саўгаса, там установы культуры — сапраўдныя цэнтры масава-палітычнай работы на вёсцы. Разам з тым многія ўстановы культуры нашай вобласці прапуюць у адрыве ад патраб калгаснай вытворчасці, ад задач нашага жыцця. Гэта перш за ўсё датычыцца работнікаў сельскай гаспадаркі.

Многія рабочыя Віцебскага домабудніцкага камбіната прымаюць актыўны ўдзел у рабоце самадзейнасці. Асабліва цікава прыцягвае драматычны гурток, які паставіў рад спектакляў.

Надзіма ў новым Палацы культуры гледачы прысутнічалі на прэм'еры п'есы Гогаля «Жаніцтва». Усе выканалі ролі — рабочыя і служачыя камбіната. Спектакль меў вялікі поспех.

На здымку: сцэна са спектакля «Жаніцтва».

Фотархоніка БЕЛТА.

ПРЫЗВАННЕ МІКОЛЫ КІРЫЛАВА

Міколу Кірылава з дзяцінства вабіла работа кінамаханіка. Яшчэ будучы вучнем, ён захапіўся гэтай справай. Калі ў вёску прызвадала кінапрацоўка, янак прыставаў да механіка з рознымі запытаваннямі. Кінафікатары ішлі на сустрэчу данычліваму хлопцу, заўсёды адказвалі на яго пытанні. Мікола часта дапамагаў механіку і матэрыяту: пісаў і развешваў афішы, паветаміду калгаснікам аб прыезде кінаперасоўкі.

І ўжо тады хлопец цвёрда рашыў стаць кінамаханікам. І воль скончыўшы самігодку, ён едзе ў Мінск вучыцца ў школе кінамаханікаў.

Праз дзевяць месяцаў Мікола атрымаў права кінамаханіка другой катэгорыі. Колькі радасці было ў янак! Быццам на крылах вяртаўся ён у свой Дзяржынскі раён.

...Як зарад памятае Мікола свой першы ў жыцці самастойны сеанс. Да вёскі Перажыцкі дабіраўся на паўдзёне. Апаратуру даваўся самому цягнуць у памышканне. Нывягліва сустрэлі маладога кінамаханіка. Раней тут калгаснікам рэдка калі даводзілася добра прагледзець фільмы — то ірвалася стужка, то знікаў гук, невыразныя былі кадры на экране.

Але ў Міколу ўсё прайшло інакш. Кінагледачы развіліся пасля дэманстрацыі фільма задаволены. Адно толькі непакла янак: чаму на сеансе было мала людзей? А ў вёсцы ж налічваецца каля 300 жыхароў. Такая ж гісторыя паўтараўся і ў іншых вёсках.

У раённым адрыве культуры маладому кінамаханіку паралілі ўсталяваць цесную сувязь з загадчыкамі хат-чытальні, настаўнікамі, сакратарамі камсамольскіх арганізацый.

Неўзабаве Мікола Кірылаў стварыў наоко сабе групу актывістаў. З таго часу стала працаваць намога лгачы. Памочнікі Кірылава рэкламавалі фільмы, рыхтавалі памышканні, дапамагалі прадаваць білеты. У хуткім часе ў калгасах імя Кірава, Дзяржынскі раён.

Рэспубліканскі конкурс на лепшы сучасны беларускі танец і сцэнічную рэдакцыю (пастаноўку) народнага танца

У азнаменаванне 40-годдзя Беларусі і ў мэтах убагачэння самадзейнага і прафесіянальнага мастацтва пзуначаным рэпертуарам Міністэрства культуры і Саюза кампазітараў БССР аб'яўляюць конкурс на лепшы сучасны беларускі арыгінальны танец (масава, парны, групавы) і сцэнічную рэдакцыю народнага танца. Праводзіцца таксама конкурс на напісанне музыкі да арыгінальнага танца.

Конкурс прадугледжае сумесную работу кампазітараў і балетмайстраві. Аднак танцы, выстаўлены на конкурс, могуць быць пастаноўлены і на другую музыку. У конкурсе могуць прыняць ўдзел балетмайстры прафесіянальных калектываў, кіраўнікі самадзейных калектываў, прафесіянальных кампазітараў.

Удзельнікі конкурсу — аўтары музыкі — прадстаўляюць нотны матэрыял у клявіры з указаннем прозвішча аўтара і яго хатняга адраса ў журы конкурсу да 1-га ліпеня 1958 г. па адрасу: Мінск, Дом Урада, пакой 415. Упраўленне па справах мастацтва. Журы конкурсу разглядае прадстаўлены музычны творы і лепшыя з іх ракамендуе для пастаноўкі танцаў.

Конкурс на лепшы танец праводзіцца ў два туры. Першы — адборачны праводзіцца з 1-га лістападца па 1 лістапада на месцах камісій у складзе: прадстаўнікоў рэспубліканскага журы, абласнога ўпраўлення культуры і абласнога Дома народнай творчасці.

Лепшыя з танцаў, адобраныя на першым туры, ракамендуюцца на другі тур. Другі тур праводзіцца з 1 лістапада па 1 снеж-

УНІВЕРСІТЭТ МАСТАЦКАГА ВЫХАВАННЯ

Афішы, якія павяліліся на вуліцах Гомеля, прыцягвалі ўвагу не яркім афармленнем, а зместам. Яны паветамі, што пры Палацы культуры чыгунчанику імя Ул. І. Леніна адкрываецца двухгадовы ўніверсітэт мастацкага выхавання.

У праграму ўніверсітэта ўвайшлі папулярныя лекцыі, гутаркі з музычным суправаджэннем, паказам кінакарцін, дыяфільмаў, выставак, выступленнем майстроў мастацтва. Моладзь навучыцца слухаць і разумець музыку, асэнсавана ўспрымаць задуму кампазітара, пісьменніка, драматурга, мастака, пазнаёцца з формамі музычных твораў, з жыццём і творчасцю кампазітараў-класікаў, з лепшымі ўзорамі савецкай музыкі, хараграфіі. Вялікая ўвага ўдзяляецца беларускай музычнай культуры і вывучэнню мастацтва.

Дырэктар Палаца культуры чыгунчанику М. Сімкоўскі расказвае, што думка аб стварэнні ўніверсітэта, у якім з мастацтвам знаёміліся б не толькі ўдзельнікі гурткоў самадзейнасці, а шырокія колы грамадскасці, нарадзілася на адным з пасляжэніў мастацкага савета. Распаўвадалі праграму, падрыхтавалі ў адрыве афішы для слухачоў, якую яны павінны былі запісаць пры наступленні на ўніверсітэт і ўжываць абраны імі факультэт. А ва ўніверсітэце створана імя факультэтаў—музычны, драматычны, хараграфічны, вывучэннага мастацтва і мастацкай апракратыі. Ужо адбыліся лекцыі «Аб эстэтычным выхаванні», «Класікі марксізма-ленінізма пра мастацтва» і народную творчасць. Лекцыя «Заходнеўрапейская класічная музыка» суправаджалася канцэртным выступленнем артыстаў Беларэжфільма.

Створаны пры Палацы культуры двухгадовы ўніверсітэт мастацкага выхавання карыстаецца вялікай папулярнасцю. Ужо цяпер ў ім займаецца каля 300 слухачоў. Асабліва ахвотна наведваюць лекцыі самадзейнага артыста. Вяды, якія яны тут набываюць, дапамагаюць ім павышаць выканаўчае майстэрства. Са-

род амагачаў мастацтва: сакратар-машыністка стаяні Гомель К. Станіслава, слесар вагонарамонтнага завада Л. Фрадкі, вагашчык Н. Праведны, студэнтка інстытута інжынераў чыгунчанику імя Ул. І. Леніна адкрываецца двухгадовы ўніверсітэт мастацкага выхавання.

Трэба адзначыць, што адрывіў ўніверсітэта эстэтычнага выхавання прыцягнула ў сваю чаргу ў гурткі мастацкай самадзейнасці дзясяткі новых талентаў. Так, напрыклад, струны аркестр павялічыўся на 15 чалавек, і зараз у ім 75 музыкантаў. Калі раней у хоры было 70 выканаўцаў, дык цяпер — 100.

У дапамогу слухачам ўніверсітэта бібліятэка Палаца культуры абсталявала паліцу спецыяльнай літаратуры, якая налічвае некалькі соцень кніг па музыцы, жывапісе, кінамастацтве і г. д. Тут можна дастаць таксама рэзюмэ ноты і тэацыі кампазітараў нашай Радзімы. Юнакі і дзяўчаты, якія павышаюць сваю культуру, ахвотна карыстаюцца паслугамі бібліятэкі. Слухач двухгадовага ўніверсітэта і член струннага аркестра рабочым вагонарамонтнага завада Э. Мельнік працятаў кнігі аб творчасці М. Глінкі, «Рускае мастацтва», браў ноты песьні рускіх і замежных кампазітараў. На абнаменне Т. Забродка—кнігі «Сістэма Станіславаўскага і савецкі тэатр» Н. Абаліна, «Маё жыццё ў мастацтве» К. Станіславаўскага і інш. Такія прыклады можна прывесці многа. Слухачы ўніверсітэта ў красавіку сустрэнуцца з савецкімі кампазітарамі Новавым і Дзяржынскім, паслушаюць іх творы. У Гомелі павяліваюць таксама кампазітараў і пісьменнікаў Беларусі. Да прэмуды і будучы абсталяваны спецыяльнай выставі.

Двухгадовы ўніверсітэт мастацкага выхавання атрымаў права на жыццё.

В. ДЗІМІТРЫЕУ.

Беларускія песні на англійскай мове

У Беларускай палітэхнічным інстытуце імя Сталіна адбыўся вечар студэнцкай мастацкай самадзейнасці на замежных мовах. Аматары драматычнага мастацтва паставілі некалькі сцэнак на англійскай і нямецкай мовах. Асабліва добра выконвалі свае ролі студэнты Гуляеў, Савацеева і Рабова. З чытаннем на французскай мове выступілі студэнткі Бусел і Кучынская.

Прымусіла на вечары цэла сустрэлі аступленне спевакоў. Былі выкананы англійскія, нямецкія, французскія песні, а таксама беларускія і рускія песні, перакладзеныя на замежныя мовы выкладчыкамі інстытута. Студэнт Вікілаў дулоўна прасяваў на англійскай мове беларускую песьню «Нёман» (музыка Н. Сакалоўскага). Таксама на англійскай мове выканала беларускую песьню «Толькі з табою» (музыка І. Любаня) студэнтка Савацеева. На нямецкай мове ў выкананні студэнтка Эгліча прагучала лірычная песня з кінафільма «Нашы суседзі».

Рабочыя абмяроўваюць раман

Рабочыя шклозавода «Кастрычнік», які знаходзіцца ў пасёлку Ялізава Асіповіцкага раёна, любяць творы беларускіх пісьменнікаў і сочаць за кінажурналістамі. Калі ў бібліятэцы з'явіўся раман «За голым год» Ул. Карпава, многія працягалі кнігу і пажадалі абмеркаваць твор. На канферэнцыю чытачоў прыйшлі не толькі рабочыя завада, але і жыхары пасёлка. Канферэнцыю адрыву прапаяндэст Асіповіцкага райкома партыі І. Звягін. Затым выступілі рабочыя т. Кавель, Грышчыч, настаўнікі Радковіч, Курпрычак, хатняя гаспадыня Строк, пенсіонер Міронаў і іншыя. Яны абрэлі слуханія забавы і па асобных вобразам і кампазіцыі, адзначылі выканаўчае значэнне твора. У канферэнцыі прыняў ўдзел аўтар рамана Ул. Карпаў.

ТЭАТРАЛЬНАЯ ХРОНІКА

Калектыў тэатра імя Янкі Купалы зрабіў два вымязныя спектаклі. Жыхары раённага цэнтра Узла была паказана п'еса «Пакуль вы малодыя» І. Мележа. Рабочыя і служачыя Заходняй машына-выпрабавальнай стаяні прыгледзелі спектакль «Паўлінка» Я. Купалы.

У гарадскім пасёлку Ружаны некалькі дзён гастраліраваў Валынскі абласны тэатр. Артысты паказалі тры спектаклі — «Хазане бессмяротнае», «Юска» і «Шаломенка-дзяшчык».

У Полашчу на гастроль пабывалі артысты Дзяржынскага атрада Украінскай ССР, Вялікалукскага драматычнага тэатра, Беларускага дзяржаўнага драмтэатра імя Якуба Коласа, маскоўскія артысты кіно. Іх спектаклі, канцэрты і выступленні прагледзла некалькі тысяч прачытоў горада і прыгарадных вёсак.

Галоўны рэдактар Мікола ТКАЧОУ.

Рэдакцыйная калегія: Заір АЗГ'УР, Аляксандр БУТАКОУ, Кастусь ГУБАРЭВІЧ, Васіль ІВАШЫН, Аркадзь МАРЦІНОВІЧ (адказны сакратар), Пятро ПРЫХОДЗЬКА, Раман САБАЛЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), Яна ШАРАХОЎСКІ, Іван ШАЦІЛА, Рыгор ШЫРМА.

«Літаратура і мастацтва» выходзіць два разы на тыдзень: у сераду і суботу.

АДАС РЭДАКЦЫІ: г. Мінск, вул. Захарова, 19. Тэлефоны: прыёмнай рэдакцыі—3-24-61, намесніка галоўнага рэдактара—3-25-25, аддзела літаратуры—3-22-04, аддзела мастацтва—3-24-62, аддзела культуры—3-21-53.

Друкарня імя Сталіна

АТ 0805